

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

Изх. № 02-01-254/05.10.2020 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КВНО-053-16-24
Дата: 05.10.2020 г.

ДО

Г-Н ГЕОРГИ ГЪОКОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО
С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

На Ваш № КВНО-053-16-24/15.07.2020 г.

Към Наш № 02-01-254/16.07.2020 г.

Към Наш изх. № 02-01-194/18.05.2020 г.

Относно: Национална гражданска инициатива „Стоп 5G в България, защото здравето е по-важно“

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЪОКОВ,

Във връзка с Ваше писмо, постъпило в Министерство на здравеопазването под горепосочения номер относно Национална гражданска инициатива „Стоп 5G в България, защото здравето е по-важно“, предоставяме следната информация:

Развитието на новите технологии трябва да бъде придружено от обективна информация, която отговаря на въпросите на обществото, така че да се избегне разпространението на неверни твърдения.

Официалното становище на СЗО е представено на уеб-страницата на организацията и то е следното:

„Облъчването от 5G инфраструктурата при честота около 3.5 GHz е подобна на тази от съществуващите досега базови станции за мобилна комуникация. При функционирането на антените за 5G, които в този случай са насочени към устройствата, е възможно експозицията да е много различна в зависимост от локацията на потребителите и използваните устройства. Тъй като 5G технологията е в ранен стадий на въвеждане, то изследванията на възможната експозиция върху потребителите е в процес на изследване.“

„До настоящия момент след голямо обследване на научната литература, не може да се направи причинно-следствена връзка между облъчването от безжичните технологии и неблагоприятни здравни ефекти върху човека. Заключениета за здравните

ефекти се отнасят до изследвания в целия радио-честотен спектър, но само малко изследвания са извършени в областта на честотите, използвани от 5G технологията."

„Загряването на тъканите е главният механизъм на взаимодействие на радиочестотните полета и човека. Нивата на облъчване с радиочестотни полета от действащите технологии води до незначително повишаване на температурата на тъканите."

„Колкото повече нараства честотата, толкова е по-малко проникването на енергията в организма, поради което тази енергия достига само до кожата и очите на човека. При осигуряване на условия на експозиция под международните препоръки не може да се очакват неблагоприятни ефекти върху населението."

"СЗО извършва оценка на здравния риск от облъчване с радиочестоти, като покрива целия радиочестотен обхват, включително този за 5G технологията, като резултатите от тази оценка ще бъдат публикувани през 2022 г."

"СЗО ще оценява доказателствата, свързани с потенциалния риск от облъчването от 5G технологията, като включва всички налични данни, свързани със здравето на човека".

"СЗО провежда Международния проект Електромагнитни полета "от 1996 г. досега, като проучва здравните последици от въздействието на електромагнитни полета от 0 до 300 GHz, като съветва националните администрации на държавите как да осигуряват защита от въздействието на електромагнитните полета."

Следва да се има предвид, че съгласно Международния комитет по защита от нейонизиращи лъчения (ICNIRP), както и според Световната здравна организация (СЗО), електромагнитно поле с честоти над 10 GHz, прониква в човешкото тяло само на повърхностно ниво.

Действащите към настоящия момент на национално ниво гранични стойности (пределно допустими нива) за защита на населението, са базирани на Препоръка № 1999/519/ЕО на съвета от 12 юли 1999 г. относно ограничаването на експозицията на населението на електромагнитни полета (от 0 Hz до 300 GHz) на СЗО и са въведени с Наредба № 9 от 14.03.1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти. Наредбата регламентира граничните стойности за определен честотен диапазон за стационарни комуникационни източници, излъчващи в населените места. Нормативноопределените у нас гранични стойности са в пъти по-ниски от тези определени в Западна Европа и САЩ.

За подпомагане дейностите по опазване на общественото здраве в областта на нейонизиращите лъчения, със заповед на министъра на здравеопазването на национално ниво е създаден и функционира Експертен консултативен съвет за защита от нейонизиращите лъчения. На интернет страницата на Националния център по обществено здраве и анализи на следния електронен адрес: <https://ncpha.government.bg/bg/5g> има публикувани редица материали, свързани с въпроси относно 5G технологията, вкл. и документи и материали от проведената Европейска седмица на общественото здраве 11-15 май 2020 г.

Реално 5G технологията трябва да излъчва на милиметрови вълни (над 26 GHz). Поради обстоятелството, че в нашата страна до този момент не е въведена такава технология в реалния ѝ вид и липсата на подобни излъчватели, монтирани в страната, няма и изследвания, които да докажат експозицията от тази технология върху населението. През 2019 г. бяха проведени тестове на излъчватели с честота 3,5 GHz

Няма достатъчно изследвания в областта на биологичните ефекти и на другите безжични технологии (3G, 4G), тъй като те се използват в последните 2-3 десетилетия –

недостатъчно време да се натрупат данни за хронично продължително действие на микровълнови полета от подобни излъчватели. Науката за биологичните ефекти на тези технологии се гради върху факта, че те работят с микровълни, за които единственият доказан ефект до настоящия момент е термичния. И тъй като дължината на вълната, която се използва от 5G технологията е милиметри, тя не може да навлиза в човешкия организъм, освен само в някаква малка дълбочина през кожата, подобно на инфрачервеното лъчение, което е електромагнитно лъчение с подобни дължини на вълните (Границата между микровълните и инфрачервеното лъчение е 1 милиметър). Повечето данни от изследвания на милиметровите вълни, извършени в 60-те и 70-те години на миналия век в СССР и САЩ говорят, че въздействието на милиметровите вълни действително е подобно на това от инфрачервеното лъчение и дори може да бъде полезно за организма и да се използва за целите на физиотерапията.

Подобно е състоянието на науката и в световен мащаб. Липсата на реално, излъчваща технология на честотите, на които работи 5G технологията води до невъзможност да има резултати за възможни заболявания сред населението в резултат на облъчването с микровълни.

В заключение, Министерство на здравеопазването, вкл. и предвид препоръката на СЗО, а именно:

" СЗО подтиква страните към научни изследвания на продължителните хронични въздействия в аспект на мобилната телекомуникация. Организацията открива и промотира научните приоритети в това направление. Тя също разработва информационни материали и препоръчва диалог между учените, държавата, населението, с цел да се постигне разбирателство по отношение на новите технологии и здравето на човека ", счита, че с цел предотвратяване на риска за здравето е необходимо осигуряването на целеви финансови средства за провеждането на дейности, които са обвързани с:

- обучението и задържането на експерти в разглежданата област;
- апаратурна обезпеченост на структурите на Министерство на здравеопазването и разработване на методи за измерване и оценка на експозицията;
- провеждане на проучвания и научни изследвания на национално за оценка на въздействието на електромагнитните полета, върху здравето на населението;
- участие на страната в международни проучвания и проекти в тази област.

С уважение,

ПРОФ. Д-Р КОСТАДИН АНГЕЛОВ
Министър на здравеопазването

